

Heidi Bisgaards prædiken 7. søndag efter trinitatis

Taler

Heidi Bisgaard
Sognepræst

Dato

23. juli 2023

Sted

Ebeltoft Kirke, Ebeltoft

Tak, at huset her blev bygget

Som en sang om Paradis,

Som et skaberglimt nedrykket

I vort lavlands tågedis.

Kom og bo her! Alt du kan,

Livets Gud og skabermænd.

Amen.

Men hvad skete der egentlig den dag i Jeriko?

Var det nysgerrighed, eller en instinktiv søgen efter mening, der fik den rige overtolder, Zakæus, til at løbe i forvejen og kravle op i et morbærfigentræ? Var det en usynlig trang efter resonans? En intuitiv anelse om, at det at se Jesus kunne blive en vej. En sprække åben ind til noget andet, en anden forståelse, ikke blot af sin egen person, men af livet som sådan?

Man kan gøre sig tanker om Zakæus. Hvem han var og hvad der drev ham ud langs vejen og op i træet. Den dag. Og Hvorfor får vi at vide at han var lille? Det siges nærmest tilfældigt, det er en information, som man godt kan læse henover i sin travlhed for at komme videre. Men i et evangelium, hvor der vendes op og ned på stor og lille, først og sidst, rig og fattig, herre og tjener er det måske i stedet en pointe, en ledetråd, en forudsætning for at noget andet kan komme til.

Bønnen, tilgivelsen, underet, den nye begyndelse.

Zakæus bor i Jeriko. Den by kender vi allerede fra det gamle testamente, fra fortællingen om Josva, der væltede byens mure efter i syv dage at have vandret rundt om den.

Mange år senere kommer Jesus til byen, men han får også mure til at falde, ikke dem, der skærmer byen mod fjender, det er derimod dem, der skærmer et menneske mod det, der synes at true. For de menneskelige mure kan også blive som sikre fæstningsværker, hvor ingen kommer ud eller bliver lukket ind. Og mennesket bliver som natsværmeren i et af Pias Juuls digte, der vil ind, men den vil ikke ind, men den vil gerne, men den vil ikke ind. Eller som sommerfuglen, der vil ud, men den vil ikke ud, men den vil gerne, men den vil ikke ud. (frit citat fra Pia Juul digt, sagde jeg, siger jeg)

Ofte bliver Zakæus læst som en moralsk historie om at gøre godt, næsten lige så ofte bliver han underkastet psykoanalyse. Og det er også spændende.

Men måske kan man også læse historien deskriptivt, og med det menes, som en fortælling, der beskriver og giver viden om nogle af de usynlige, men væsentlige forhold i den menneskelige eksistens. Hvordan livskræfter udveksles. Mellem tomhed og fylde.

Måske skal vi ikke betragte det at være lille i bibelsk forstand som et levn fra et gammelt autoritativt samfund, men nærmere som en byggesten. Det sted hvorfra væksten, forvandlingen, opstandelsen kan ske.

Det viser sig også, at helt uindtagelige er ingen mure, heller ikke tvivlens, eller fortvivlens - for noget kan skabe en lille sprække og dermed lukke op til det afskærmede. Det lukkede. Det er her det bliver rigtig interessant. For ligesom påskeevangeliet er historien om Zakæus en fortælling om at livet kan fornyes. Opstandelseskraften er virkelig. Og der findes stier og veje til livet. Der eksisterer kilder til livet og hjælp til ikke at fare vild i det. Dagens evangeliefortælling står i en sammenhæng hvor dette bliver understreget.

Jesus, der er på vej ind i byen, stopper op under netop det træ, hvor Zakæus sidder i skjul. Her sidder Zakæus for bedre at kunne se Jesus. Men det bemærkelsesværdige er, at det ikke er Zakæus, der ser Jesus, det er omvendt. Det

er Jesus der ser Zakæus.

Med det blik ændres alt for den lille tolder, forsvarsværkerne falder, og vi ser det menneske, der har gemt sig inde bagved og skjult sig for verden. Og så lyder kaldet: ”Skynd dig at komme ned, i dag skal jeg være gæst i dit hus.” og sjælens sommerfugl slippes får indgang og udgang.

Jesus kalder Zakæus ud til livet. Forvandlingen sker. Det skabte en rystelse i byen, ja i verden.

Jamen, hvordan forandrede det i verden – at Zakæus blev kaldt ned til gæstebud? Betyder det noget for mig, i dag. Og det gør det måske alligevel. For lad os flytte begivenheden ud af Jeriko og op i vores situation. Der hvor vi hver især befinder os. I vores sårbare liv. Da er det pludselig, mig, der bliver set, mig der kaldes ned fra træet fordi i dag er det mit hus, min sjæl, mit hjerte der hører ordene.

Livet kan fornyes helt uafhængigt af vores skrøbelige menneskelige legeme. Vi er jo så vant til at forbruge, og kassere. En verden, der råber på plads til nye lossepladser, en verden, hvor vi for længst er holdt med at lappe vores tøj og stopper strømper – en verden hvor vi kasserer og kaster væk, så det også smitter af på os som mennesker. Vi oplever det alle steder, at blive kasseret, vi oplever det i menneskelige relationer og familierelationer – i kærlighed. Og alligevel det glædelige budskab: at der er noget andet, og mere at sige om os, end vores mørke kroge og skumle motiver. Du er god nok. Jeg vil være gæst hos dig i dag. Sådan lyder kaldet.

Det er deskriptivt. Ikke moralsk. Det gør dagens evangelium til en stor fortælling, som tiden ikke kan fordunkle. Så længe den bliver fortalt vil den fortsætte med at kaste sit lys ind i vores liv.

Det er erfaringen af underet der formidles. At det underfulde er noget, der kan ske med os. Det er ikke noget man kan bestille hjem som en vare. Eller hente ud af sit eget indre. Vi kan lede efter vendepunkter, uden der sker noget. Vi kan længes efter forandring, og vi søger og tror måske, at rigdom er vejen til et nyt liv. Vi vil gerne være frie og kunne trække vejret helt ned, som man siger.

Måske kunne netop denne søndag, bruges til at overveje spørgsmålet: hvornår er

jeg blevet tiltalt af noget, der fuldstændig har opfyldt mit indre?

Efter at have besøgt træets morbærfigenblade, kan vi endda opdage, hvilket vendepunkt, der ligger i at kunne tro på Gud, det vil sige stole på at det hele er i gode hænder. Også selvom sommerferien blev sjaskvåd. At der stødte noget til, så vores liv ikke bliver sådan, som vi havde ønsket det. Så alligevel, set i en større sammenhæng, livet er en gave. Vi er skabt i Guds billede.

Ikke for at gemme os bag høje mure eller låse hinanden fast bag dem. Vi er skabt i Guds billede for at lade det komme til udtryk i verden ved at se os selv og hinanden som sådan – som bærere af Guds kærlighed.

Det vender noget, der gør en glad. Og virker gudstjenesten i os som et vendepunkt, der kan give os en ny begyndelse, som det skete for Zakæus, så er der også tale om et under, kom og bo her! Alt du kan, livets Gud og skabermand.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kilde type

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/heidi-bisgaards-praediken-7-sondag-efter-trinitatis>